

5.3 Inwentaryzacja wyrobów azbestowych w gminie Sępólno Krajeńskie

Gmina Sępólno Krajeńskie posiada zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim nr XXXII/245/09 z dnia 28 maja 2009 r. Program ochrony środowiska z Planem gospodarki odpadami. Jednakże problematyka wyrobów i odpadów zawierających azbest została potraktowana bardzo ogólnie.

Poniżej przedstawiono inwentaryzację wyrobów azbestowych w poszczególnych miejscowościach gminy Sępólno Krajeńskie sporządzoną w oparciu o informacje zebrane przez wytypowanych przez Burmistrza urzędników bądź też dane przedłożone od mieszkańców, przedsiębiorców i zarządców, zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192 poz.1876), z których wynika, iż:

- właściciel, zarządca lub użytkownik miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest, przedkłada i corocznie aktualizuje w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku Marszałkowi informację - wynik inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest – wg. załącznika nr 2 do niniejszego opracowania,
- osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami przedkładają informację odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Tabela 3 Wykaz miejscowości w gminie Sępólno Krajeńskie, w których występują wyroby zawierające azbest

L.p.	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Powierzchnia m ²	Liczba podmiotów (właścicieli, zarządców)
1.	Miasto Sępólno Kraj.	Płyty azbestowo-cementowe	26 190,95	131
2.	Lutówko	Płyty azbestowo-cementowe	6 747,94	19
3.	Wiśniewa	Płyty azbestowo-cementowe	7 057	24
4.	Lutowo	Płyty azbestowo-cementowe	16 568	40
5.	Wiśniewka	Płyty azbestowo-	2 675	13

		cementowe		
6.	Iłowo	Płyty azbestowo-cementowe	2 068	7
7.	Grochowiec	Płyty azbestowo-cementowe	520	2
8.	Komierowo, Komierówko	Płyty azbestowo-cementowe	2 231	8
9.	Niechorz, Siedlisko	Płyty azbestowo-cementowe	9 310,40	29
10.	Dziechowo	Płyty azbestowo-cementowe	7 097,5	10
11.	Wałdowo, Toboła	Płyty azbestowo-cementowe	22 806,60	71
12.	Wałdówko	Płyty azbestowo-cementowe	6 164	14
13.	Włóscibórz	Płyty azbestowo-cementowe	10 515	36
14.	Radońsk	Płyty azbestowo-cementowe	8 532,50	21
15.	Jazdrowo	Płyty azbestowo-cementowe	4 056	7
16.	Piaseczno	Płyty azbestowo-cementowe	7 872,50	25
17.	Sikorz	Płyty azbestowo-cementowe	11 100,80	36
18.	Siedlisko	Płyty azbestowo-cementowe	4 162	15
19.	Zboże	Płyty azbestowo-cementowe	8 395	26
20.	Wilkowo	Płyty azbestowo-cementowe	12 053,80	27
21.	Skarpa	Płyty azbestowo-cementowe	575	5
22.	Teklanowo	Płyty azbestowo-cementowe	3 784	12
23.	Trzciany	Płyty azbestowo-cementowe	15 644,10	41
24.	Zalesie	Płyty azbestowo-cementowe	11 016	18
25.	Kawle	Płyty azbestowo-cementowe	2 564	10
26.	Świdwie	Płyty azbestowo-cementowe	3 751	14
27.	Chmielniki	Płyty azbestowo-cementowe	5 436	8
28.	Włóscibórek	Płyty azbestowo-cementowe	1 518	5
29.	Wysoka Kraj.	Płyty azbestowo-cementowe	6 460	14
	RAZEM		226 872,09	687

*** Szczegółowy wykaz nieruchomości w których występuje azbest stanowi załącznik nr 2 do niniejszego opracowania.**

Z aktualnych danych pozyskanych w wyniku przeprowadzanych inwentaryzacji wyrobów azbestowych, (głównie zgłoszeń właścicieli i zarządców budynków) wynika, że na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie znajduje się jeszcze ok. **226 872,09** [m²] wyrobów azbestowo - cementowych, co w przybliżeniu stanowi około **3 403 Mg** płyt przy założeniu że 1m² waży 15 kg azbestowych, stanowiących prawie w 100 % pokrycia dachowe budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w powietrzu, opracowanie niniejszego Programu stanowiło priorytet dla ochrony środowiska i zdrowia mieszkańców Gminy Sępólno Krajeńskie. Sukcesywne usuwanie azbestu, wynikające z realizacji Programu, przyczyni się także do poprawy estetyki zewnętrznej obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

6. FINANSOWE ASPEKTY REALIZACJI PROGRAMU I SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADANIA USUWANIA AZBESTU

Usuwanie wyrobów zawierających azbest, zwłaszcza elementów budowlanych jest kosztowne i wymaga odpowiednich nakładów finansowych. Konieczne jest, zatem pozyskiwanie jak najwyższego wsparcia finansowego dla wszystkich działań związanych z usuwaniem azbestu.

W koszt likwidacji azbestu wchodzi:

- demontaż pokrycia wyrobów zawierających azbest,
- transport odpadu niebezpiecznego z miejsca rozbiórki do miejsca unieszkodliwienia poprzez składowanie,
- unieszkodliwienie poprzez składowanie odpadu niebezpiecznego na składowisku.

W związku z powyższym, powstało wiele przepisów prawnych zabraniających użytkowania azbestu, jak również zobowiązujących do usunięcia azbestu już istniejącego.

Źródła finansowania inwestycji ekologicznych związanych z gospodarką odpadami można podzielić na trzy grupy:

- **publiczne** – np. pochodzące z budżetu państwa, gminy, powiatu lub innych instytucji publicznych takich jak np. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu,
- **prywatne** – np. z banków komercyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw leasingowych,
- **prywatno-publiczne** – np. ze spółek prawa handlowego z udziałem gminy.

Dominującymi formami finansowania inwestycji ekologicznych są:

- zobowiązania kapitałowe – kredyty, pożyczki, obligacje, leasing,
- udziały kapitałowe – akcje i udziały w spółkach,
- dotacje.

Fundusze na unieszkodliwianie azbestu można pozyskać z:

- Regionalny Program Operacyjny (RPO) Województwa Kujawsko - Pomorskiego (fundusze strukturalne Unii Europejskiej w ramach poszczególnych programów pomocowych tzw. operacyjnych), przewiduje możliwość dofinansowania m.in. inwestycji związanych z bezpiecznym usuwaniem wyrobów azbestowych w ramach

działania 2.2. Gospodarka odpadami oraz działania 7.1. Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast. Działanie 2.2. obejmuje przedsięwzięcia polegające na usuwaniu i unieszkodliwianiu oraz transporcie odpadów azbestowych i innych odpadów niebezpiecznych z obiektów i sieci usług publicznych. Natomiast w ramach działania 7.1. możliwe jest finansowanie przedsięwzięć polegających m.in. na zastępowaniu elementów azbestowych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.,

- pożyczki i dotacje ze środków Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, których beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego,
- kredyty komercyjne i preferencyjne (z dopłatami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do oprocentowania kredytu).

Banki najbardziej aktywnie wspierające inwestycje ekologiczne:

- Bank Ochrony Środowiska S.A. – który, ma statutowo nałożony obowiązek kredytowania inwestycji służących ochronie środowiska,
- Bank Gdański S.A.,
- Bank Światowy,
- Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Szacunkowy koszt usunięcia wyrobów azbestowych z terenu gminy Sępólno Krajeńskie

- Ilość wyrobów zawierających azbest występujących na terenie gminy – **ok. 226 872,09 m²**
- Średni koszt usunięcia 1 Mg płyty azbestowo – cementowej – według uśrednionych danych z szeregu firm wykonawczych na grudzień 2017 r. – **1 000,00 zł**
- Szacunkowy koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu całej gminy – **ok. 3 403 000 zł**

1. Wprowadzenie do sprawozdania z realizacji program usuwania azbestu

Od maja 2002 roku realizowany był w Polsce, przyjęty przez Radę Ministrów, „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Dokument powstał w wyniku przyjęcia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej rezolucji w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki (Monitor Polski Nr 38, poz. 373) oraz ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 ze zm.). W dniu 14 lipca 2009 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Podstawowym celem Programu było:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

2. Cel przygotowania sprawozdania

Celem sprawozdania jest ocena realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest Gminy Sępólno Krajeńskie” w ramach realizowanego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sępólno Krajeńskie” przyjętego Uchwałą nr X/61/2011 z dnia 30 czerwca 2011 roku Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim. Ocena ta odnosi się do postępów w realizacji zadań związanych z eliminacją wyrobów zawierających azbest z terenu gminy w latach 2011 – 2017.

3. Środki finansowe

Pomoc finansowa zrealizowana została na podstawie umowy dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Toruniu, w której kwota dofinansowania do roku 2017 obejmowała 100% , w 2017 roku - 70%, utylizacja azbestu po nawalnicy 100% dotacji. Kwota dotacji ogółem w roku 2017 wyniosła 34 956,99 zł, przy udziale własnym Gminy Sępólno Krajeńskie wynoszącym 14 981,56 zł. Wszelkie działania związane z zadaniem zostały wykonane sprawnie i rzetelnie przy zachowaniu obowiązujących przepisów związanych z tego typu pracami.

4. Ilość wyrobów azbestowych odebrana od właścicieli nieruchomości wraz z rozliczeniem kosztów

Rok	Liczba nieruchomości	Ilość unieszkodliwionych wyrobów azbestowych [Mg]	Koszt zadania
2017 nawałnica	83	274,7	161 tys.
2017	51	112	50 tys.
2016	27	96	50 tys.
2015	24	64	35 tys.
2014	26	85	31 tys.
2013	27	117,6	50 tys.
2012	16	58	38 tys.
2011	8	26	22 tys.
Razem:	262	833,3	437 tys.

W 2017 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 134 nieruchomości z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie, co dało łącznie 386,7 Mg zdemontowanych, przetransportowanych i zutylizowanych płyt azbestowych. Wnioskodawcami były osoby fizyczne, Wspólnoty Mieszkaniowe. W edycji wiosennej kwota wykonania przedmiotu umowy wyniosła 49 938,55 zł brutto i została w 70% sfinansowana ze środków zewnętrznych co stanowiło 34 956,99 zł i przy udziale własnym Gminy Sępólno Krajeńskie wynoszącym 14 981,56 zł.

W 2016 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 27 budynków z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie, co dało łącznie 96 Mg zdemontowanych, przetransportowanych i zutylizowanych płyt azbestowych. Pomoc finansowa zrealizowana została na podstawie umowy dotacji, w której kwota dofinansowania obejmowała 100% i wynosiła 50 tys. zł.

W 2015 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 24 budynków z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie, co dało łącznie 64 Mg zdemontowanych, przetransportowanych i zutylizowanych płyt azbestowych. Pomoc finansowa zrealizowana została na podstawie umowy dotacji, w której kwota dofinansowania obejmowała 100% i wynosiła 35 tys. zł.

W 2014 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 26 budynków z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie, co dało łącznie 85 Mg zdemontowanych, przetransportowanych i zutylizowanych płyt azbestowych. Pomoc finansowa zrealizowana została na podstawie umowy dotacji, w której kwota dofinansowania obejmowała 100% i wynosiła 31 tys. zł.

W 2013 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 27 budynków z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie, co dało łącznie 117,6 Mg zdemontowanych, przetransportowanych i zutylizowanych płyt azbestowych. Pomoc finansowa zrealizowana została na podstawie umowy dotacji, w której kwota dofinansowania obejmowała 100% i wynosiła 50 tys. zł.

W 2012 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 16 budynków z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie co dało łącznie 58 Mg zdemontowanych, przetransportowanych i zutylizowanych płyt azbestowych. Pomoc finansowa zrealizowana

została na podstawie umowy dotacji, w której kwota dofinansowania obejmowała 100% i wynosiła 38 tys. zł.

W 2011 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 8 budynków z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie, co dało łącznie 26 Mg zdemontowanych, przetransportowanych i zutylizowanych płyt azbestowych. Pomoc finansowa zrealizowana została na podstawie umowy dotacji, w której kwota dofinansowania obejmowała 100% i wynosiła 50 tys. zł.

Łącznie w latach 2011 - 2017 unieszkodliwiono 883,3 Mg materiałów zawierających azbest.